GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĖ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

№ 94. *Duminecă, 27 Aprilie (9 Maĭ).* 1886.

Braşovŭ 26 Aprilie 1886.

Nu de multŭ o fóiă unguréscă, vorbindŭ despre încassarea dărilorŭ, ḍicea că dela Valachĭ nicĭ cu cleştele nu poţĭ scóte dările şi că banii mai bine îi bea decâtŭ sĕ-i ducă la perceptoratŭ. Făcea alusiune la Românii din comitatulŭ Hunedórei.

In adevĕrŭ trebue că rĕu stau bieţii ómenĭ, décă sbirii guvernului au încercatŭ şi cu cleştele sĕ adune dările. Şi adecă de unde sĕ mai şi plătéscă contribuabilii, décă perceptorii i-au svêntatŭ de totŭ ce avéu, de tóte mijlócele prin care-şĭ putéu câştiga banii ceruţĭ de perceptorŭ?

E lucru doveditŭ, că statulŭ ungarŭ e celŭ mai împovĕratŭ cu dărĭ dintre tóte statele europene. Guvernulŭ unguréscŭ a sciutŭ îngriji, ca poporulŭ sĕ se gârbovéscă sub greutatea dărilorŭ, statulŭ sĕ facă mereu datorii, şi deficitele sĕ sporéscă pe fie-care anŭ. Puţinŭ l'a durutŭ capulŭ pe d-lŭ Tisza cu tóte păpuşile sale, ca sĕ facă ceva pentru bunăstarea poporului.

Póte că vr'unŭ „patriotŭ“ ar puté avé naivitatea sĕ ne arate cu cifre, că se găsescŭ state unde dările suntŭ şi mai marĭ ca în statulŭ ungarŭ. Şi ar puté sĕ vină cu Anglia, cu Francia séu cu Germania. Rĕspunsulŭ ar fi fórte uşorŭ: sĕ dea statulŭ ungarŭ cetăţénului sĕu posibilitatea d'a avé veniturile contribuabilului din Anglia, Francia, Germania séu din orĭ-care altŭ statŭ înaintatŭ, şi atuncĭ lucrulŭ se schimbă. Ce folosŭ că unŭ contribuabilŭ plătesce de pildă o dare de optŭ florinĭ pe anŭ, şi elŭ nu e în putinţa d'a câştiga acea sumă peste ceea ce-i trebue ca sĕ şi trăiéscă, nu numai ca sĕ plătéscă darea, nicĭ într'o lună de ḍile.

Guvernele înţelepte au ingrijitŭ, ca împovĕrândŭ pe cetăţenii statului cu dărĭ, sĕ aibă aceştia şi veniturĭ destulŭ de marĭ, ca astfelŭ sĕ nu simţă greutatea sarcinelorŭ publice. Guvernulŭ unguréscŭ din contră a sĕrăcitŭ poporulŭ cu dările, fără sĕ ia vr'o mĕsură d'a-i da putinţa ca sĕ nu simţă gréua povară ce i-a pus'o statulŭ în spinare, l'a sĕrăcitŭ în unele ţinuturĭ chiar cu premeditare.

Abia se arată noulŭ anŭ bugetarŭ, şi perceptorii cu esecutorii şi începŭ a strînge în chingĭ pe contribuabilĭ. E destulŭ sĕ călătoréscă omulŭ pe la têrgurĭ şi Dumineca şi sĕrbătorile prin sate ca sĕ se convingă, că se scotŭ la vêndare mai multe lucrurĭ secvestrate pentru dare, decâtŭ marfă în şetre.

Cheltuelile nebunescĭ ale guvernului unguréscŭ, tractarea fără cruţare a contribuabililorŭ, deficitele bugetare din care resultă contractarea de împrumuturĭ publice şi prin urmare sugrumarea poporului cu sporirea dărilorŭ, esploatarea poporului de elementele cu care guvernulŭ îşĭ face trebşórele sale, a ucisŭ orĭce spiritŭ de întreprindere, a sporitŭ proletariatulŭ şi sĕrăcia ia dimensiunĭ îngrijitóre. Unŭ mare numĕrŭ de cetăţenĭ s'au ruinatŭ totalŭ şi suntŭ siliţĭ sĕ ia lumea în capŭ.

Nu de bine şi de fericire se deşértă comitatele de poporaţiune, apucândŭ calea pribegiei, ci de miseria în care a adus'o réua şi nechibzuita politică financiară.

Uşorŭ lucru e a sbiera din biuroulŭ unei redacţiunĭ „patriotice,“ că „Valahulŭ“ „mai bine bea, decâtŭ se-şĭ plătéscă darea.“ Dér nicĭ unŭ „patriotŭ“ nu şĭ-a datŭ ostenéla a cerceta adevĕrata causă a rĕului, căcĭ ar fi aflatŭ că desperarea a ajunsŭ la culme, că bietulŭ „Valahŭ“ din acele părţĭ nu numai că n'are ce mai da pentru bĕutură dér e nevoitŭ sĕ dea jupânului Iţigŭ, Şloimŭ, Baruchŭ şi celeilalte sumedenii de esploatatorĭ câte 3—4 cupe de mălaiu, ouĕ ş. a. pentru câte o lumînare séu pentru câte o mână de sare. Şi ce sĕ dea vacei de cumva o mai are şi p'aceea, şi perceptorii nu i-au dusŭ pelea la têrgŭ?

Dér cândŭ ar fi numai Valahulŭ! „Patrioţilorŭ“ le e ruşine sĕ spună că tocmai ai lorŭ suntŭ cei carĭ, deşi mai puţinŭ esplotaţĭ, îşĭ înécă amarulŭ cu bĕutura şi la urma urmelorŭ îşĭ părăsescŭ căminulŭ, pentru ca sĕ nu se mai întórcă niciodată în acéstă vale a plângerilorŭ.

In tótă ţéra resună strigătulŭ desperării, pentru că nu se mai ţine sémă de miseria poporului, nu se ţine sémă de plângerile acestuia, numai banĭ sĕ ĭasă. Abusurile organelorŭ însărcinate cu îndoparea visteriei suntŭ considerate ca zelŭ în eserciţiulŭ funcţiunei.

La ce sfêrşitŭ va duce o asemenea politică financiară destrăbălată, care stórce mĕduva contribuabililorŭ, e tréba celorŭ ce-şĭ închidŭ ochii şi-şĭ astupă urechile, ca sĕ nu védă svêrcolirile şi sĕ nu audă ţipetele bietului poporŭ. Atâta scimŭ şi esemple avemŭ destule, că la bunŭ sfêrşitŭ nu va duce.

Din Cis şi Translaitania.

De câteva ḍile se desbate în camera unguréscă *proiectulŭ de lege a glótelorŭ.* Ministrulŭ honveḍiloiŭ, bravulŭ Fejervary, a făcutŭ o espunere lungă, arĕtândŭ că glótele se vorŭ conchema numai în casŭ de rĕsboiu. Cu acéstă asigurare însĕ nu s'au mulţumitŭ cei din oposiţiune. Thaly din stânga estremă susţine, că aicĭ nu-i vorbă de-o instituţiune a glotelorŭ, ci de-o prelungire a serviciului militarŭ cu 10 anĭ. In numele partidei sale propune respingerea proiectului. După elŭ a vorbitŭ Pulszky, accentuândŭ că legea glótelorŭ este unŭ progresŭ din punctŭ de vedere democraticŭ, căcĭ printr'însa în adevĕrŭ se introduce serviciulŭ militarŭ obligatorŭ pentru toţĭ. Se întórce apoi cătră stânga estremă şi apĕră proiectulŭ şi din punctŭ de vedere constituţionalŭ. — Atuncĭ o voce din stânga strigă: *»Ne vorŭ goni încă din Parlamentŭ!«* Aceste cuvinte îndémnă pe preşedintele Pechy sĕ declare, că nu mai suntŭ acele timpurĭ ca sĕ se pótă ḍice că parlamentulŭ unguréscŭ se va lua la gónă. Bărbaţii pe carĭ naţiunea îi trimite în parlamentŭ vorŭ sci sĕ împedece acésta (Aprobărĭ). Pechy protestéză în fine contra unorŭ asemenĭ presupunerĭ. (Aplause îndelungate pe băncile mamelucilorŭ.)

S'a făcutŭ socotélă că Ungaria va trebui sĕ cheltuiéscă pentru succesiva şi gradata echipare a bataióneloŕ glótelorŭ 7 milióne floiinĭ odată pnntru totdéuna ér pentru ţinerea lorŭ în evidenţă pe fiecare anŭ 230,000 fl. Numai de n'ar costa îndoitŭ.

S'au presentatŭ aţâtŭ parlamentului din Peşta câtŭ şi celui din Viena *proiectele de lege asupra reînoirei pactului* austro-ungarŭ. Oposiţiunea va propune sĕ se concheme o anchetă mare, care se esamineze aceste proiecte.

Câtŭ pentru *convenţia cu România,* „Nemzet« publica unŭ comunicatŭ, în care se ḍice, că negociările înaintéză încetŭ şi greu. Delegaţii românĭ au presentatŭ unŭ proiectŭ, în care nu e prevĕḍutŭ nicĭ clausula naţiunei celei mai favorisate şi se stabilesce unŭ termenŭ de denunţare de 6 lunĭ. „Nemzet“ ḍice că România îşĭ închipuesce prea multŭ, décă face asemenĭ pretensiunĭ, căcĭ nu ar fi în interesulŭ monarchiei austro-ungare a încheia convenţia cu orĭce preţŭ.

»Pesti Napló“ află că monarchulŭ nostru are de gândŭ a *călĕtori în Bosnia* şi că acéstă călĕtoriă e împreunată cu planulŭ de a se proclama în urma ei *anecsiunea* provinciilorŭ ocupate.

Foile cehice comentéză viu discursulŭ lui *Rieger,* care cuprinde programa de acţiune a Cehilorŭ. Impresiunea atitudinei de adevĕratŭ omŭ de statŭ a lui Rieger va fi aceea, că densulŭ păşesce ca mijlocitorŭ între guvernŭ şi poporulŭ cehicŭ, spre a evita unŭ conflictŭ. Organulŭ Cehichilorŭ tinerĭ observă o tăcere reservată. — In 5 Maiu s'a împărţitŭ în cameră proiectulŭ tarifului vamalŭ şi alŭ tractatului vamalŭ şi comercialŭ cu Ungaria.

„Egyetértés“ despre legea glótelorŭ.

„Egyetértés“ dela 5 Maiu, vorbindŭ în articululŭ sĕu de fondŭ despre proiectulŭ de lege privitorŭ la înfiinţarea glótelorŭ în monarchia austro-ungară, între altele ḍice:

»Guvernulŭ nicĭ-odată n'a călcatŭ în picióre dreptrile şi interesele naţiunei, cum le calcă acum cabinetulŭ lui Tisza cu ocasiunea legei glótelorŭ. Pe totŭ Maghiarulŭ aptŭ de a purtă arma ilŭ îndatoresce la unŭ serviciu până la 42-lea anŭ alŭ etăţii. Pe totŭ Maghiarulŭ ilŭ împarte în armata comună, sub comanda germană şi sub mâna unorŭ oficerĭ, carĭ pe Ungurĭ îi urăscŭ. Legea concede întrebuinţarea glótelorŭ şi afară de graniţele ţĕrei şi încă nu numai într'unŭ rĕsboiu defensivŭ ci şi într'unulŭ ofensivŭ. Elementulŭ puternicŭ virilŭ alŭ naţiunei ilŭ pune sub legea austriacă militară din evulŭ mediu; sub astfelŭ de lege, care nu cunósce dreptŭ, nu cunósce dreptate, constituţiă şi pe care o administră astfelŭ de bărbaţĭ, carĭ consideră ca virtute şi ca a lorŭ datorinţă de a nutrì ura în contra Maghiarilorŭ!

»Şi óre, în schimbŭ pentru acésta, ce are sĕ priméscă naţiunea maghiară? Orĭ dóră va câştiga armată ungurésca de sine stătătóre? — Nu. Câştiga-va independinţa honvedimei şi întregirea armărei ei cu tóte armele? Nu. Va câştiga óre partea ungurésca din armată comanda unguréscă? Nu. Işĭ va câştiga óre oficerĭ într'unŭ numĕrŭ corespundĕtorŭ? Se vorŭ institui óre în Ungaria scólele de lipsă pentru crescerea oficerilorŭ într'unŭ numĕrŭ suficientŭ? Nu. Va pune óre armata jurămêntŭ pe constituţia şi drepturile naţiunei? Nu. Orĭ pe altŭ têrêmŭ alŭ dreptului comunŭ şi de statŭ va câştiga naţiunea vr'o despăgubire corĕspundĕtóre? Nicĭ vorbă!“

„Pentru ce déră dă cabinetulŭ lui Tisza pe mâna generalilorŭ austriacĭ cele mai ponderóse drepturĭ şi interese ale naţiunei? Pentru nimicŭ. Coloman Tisza şi guvernulŭ lui nicĭ nu-şĭ mai batŭ capulŭ cu aceea, ca sĕ întărescă drepturile naţiunei, séu sĕ păzéscă demnitatea ei. Provócă la arme unŭ milionŭ de Maghiarĭ — décă aşa le place generalilorŭ austriacĭ, — dér pentru aceea acestŭ milionŭ de Maghiarĭ nu vorŭ fi alta, decâtŭ nisce ostaşĭ austriacĭ sub comandă austriacă, împărţiţĭ fiindŭ în aşa ḍisa armată comună şi mânaţĭ, ca şi dobitócele, chiar şi afară de graniţele ţĕrii.“

„Trebue fără îndoiélă sĕ apĕrămŭ patria şi trebue sĕ apĕrămŭ pe regele, déca sémţesce şi lucréză împreună cu naţiunea nóstră. Insĕ încordarea nóstră de apĕrare numai aşa póte se fiă puternică şi cu efectŭ, décă naţiunea nu o face la comanda austriacă, nu o face cu lăpĕdarea de némulŭ sĕu....

»A nimicĭ mai ântêiu bunăstarea poporului cu dărĭ colosale, după aceea a omorî creditulŭ ţĕrei şi încrederea în financele ei printr'o risipire fără consciinţă, şi în fine, a face ca tótă naţiunea sĕ-şĭ plece capulŭ înaintea caporalilorŭ austriacĭ: écă politica lui Tisza.«

SCIRILE ḌILEI.

Din incidentulŭ adunării poporale, ţinută la svêrcolirile lui Otto Hermann, în Sigetulŭ Marmaţiei, ma mulţĭ deputaţĭ dietalĭ, între carĭ şi Ciplea şi P. Mihali, au publicatŭ unŭ apelŭ, în care ureză că înmânarea a totŭ felulŭ de plângerĭ în adunarea poporală e fără esemplu şi tocmai ca amicĭ şi susţitorĭ ai dreptului de întrunire şi petiţionare amintiţii deputaţĭ condamnă mişcarea manifestată în adunarea poporală, ca una ce compromite acelŭ frumosŭ dreptŭ. Ceĭ nesciutorĭ se amăgescŭ şi se orbescŭ prin promisiunĭ vage şi dela neplinitŭ, poporulŭ se abate dela lucrarea ḍilnică şi dela împlinirea datoriilorŭ sale, şi acésta duce la anarchismŭ. De aceea ei facŭ atentă poporaţiunea, că direcţiunea amintită e în contra interesului bunului renume alŭ comitatului, în contra căruia şi fără de acésta s'au împrăştiatŭ atâtea sgomote neadevĕrate. — Suntemŭ curioşĭ sĕ vedemŭ ce va eşi din acéstă luptă.

—x—

O telegramă din *Clujŭ* a împrăştiatŭ, cu o bucuriă diavolescă, următórea scire: „Casierulŭ oficiului de

dare din *Turda, Filipescu,* una dintre persónele principale ale Românilorŭ ardelenĭ și unulŭ din cei mai zeloșĭ apĕratorĭ ai politicei de pasivitate, s'a anunțatŭ de bună voiă la procuratura statului, din Turda, arĕtândŭ că a defraudatŭ 6000 fl. din banii statului lui încredințațĭ. Cercurile dacoromâne de aci suntŭ fórte neplăcutŭ atinse de acestŭ casŭ.« — Faptulŭ e negreșitŭ regretabilŭ și e tréba procuraturei sĕ afle causa. Ceea ce nu ințelegemŭ însĕ e bucuria dușmanilorŭ. Noi nu ne aducemŭ aminte încă de vr'unŭ asemenea casŭ la Românĭ, ceea ce e și causa marei sensațiunĭ, dér foile unguresci ne aducŭ în fiecare ḑi casurĭ de defraudărĭ multŭ mai marĭ de cătră ai lorŭ și n'au nicĭ măcar cavalerismulŭ d'a se presenta de bună voiă înaintea legii. Rĕu e când vĕdŭ gunoiulŭ din ochiulŭ altuia și nu'șĭ vĕdŭ bârna din alŭ lorŭ.

—x—

Funcționarulŭ de poște Eduard Houchard din *Timișóra* a dispărutŭ. Cercetându-se cassa, s'a datŭ de urma mai multorŭ defraudărĭ.

—x—

Țarulŭ a decoratŭ pe ministrulŭ românŭ de rĕsboiu, generalulŭ *Anghelescu*, cu ordinulŭ „Sf. Ana;" suita acestuia încă a primitŭ decorațiunĭ.

—x—

Fișpanulŭ din *Cincĭ-Biserici, Nicolau Perczel*, a organisatŭ din 200 membri unŭ comitetŭ pregătitorŭ alŭ „Kulturegyletului transdanubianŭ," și a adresatŭ și celorlalțĭ fișpanĭ rugarea, ca sĕ organiseze filiale, ca apoi în Augustŭ sĕ se facă tămbălăulŭ definitivŭ. — Multŭ avemŭ sĕ mai rîdemŭ de fiascurile Kulturegyletiste.

—x—

Ambulanțe militare se vorŭ trimite la véră prin județele României pentru căutarea locuitorilorŭ sătenĭ bolnavĭ de prin comunele rurale. Pentru acestŭ scopŭ s'a deschisŭ ministrului de interne unŭ creditŭ extraordinarŭ de 100,000 lei, ḑice acelașĭ ḑiarŭ.

—x—

In *Boița*, lângă *Deva*, nisce copii jucându-se în năsipŭ, au datŭ de o bogată comóră de monede romane.

—x—

O cumpanià de geniu, ḑice »Rĕsboiulŭ,« a pornitŭ la Pantelimonŭ, ca sĕ continue lucrările fortului d'acolo. O altă companiă va începe lucrările la Tunarĭ. »Galații« spunŭ, că prefectura Covurluiu a primitŭ ordinŭ din Bucuresci sĕ facă cunoscutŭ tuturorŭ muncitorilorŭ din acelŭ județŭ, că potŭ găsi de lucru la *fortificațiunile Bucurescilorŭ*, unde li se oferă 3 lei pe ḑi de lucru și călĕtoria pe drumulŭ de ferŭ gratuitŭ.

—x—

In comuna *P.-Petri* a fostŭ păruială, a treia ḑi de Pascĭ, între țĕranĭ și gendarmĭ. Țĕranii au aruncatŭ cu petri și cu lemne după gendarmĭ, carĭ au fugitŭ în capulŭ satului, fiindŭ urmărițĭ de țĕranĭ. Gendarmii au împușcatŭ pe doi țĕranĭ, unulŭ a fostŭ greu și altulŭ ușorŭ rănitŭ. S'a pornitŭ cercetare.

—x—

Pentru ridicarea unui monumentŭ comandantului austriacŭ Radetzki s'au adresatŭ apelurĭ și la regimentele armatei comune din Ardealŭ, Bănatŭ și Țéra ungurescă. Foile unguresci au începutŭ sĕ verse focŭ de atâta „îndrăsnélă" d'a se colecta banĭ din țĕrile corónei ungare pentru unŭ feldmareșalŭ austriacŭ. — Vorba e numai, ca nimenea nu le bagă 'n sémă sbieretele.

—x—

Comerciantulŭ Vucovicĭ din *Agramŭ* a fostŭ condamnatŭ la o amendă de 100 fl., eventualŭ la 20 ḑile arestŭ, fiindŭ că, după cum amŭ mai comunicatŭ, vindea țigarete în formă de cismă și cu inscripțiunea „Zsivio Grzanicĭ," spre aducere aminte de scena dela 5 Octomvre în dieta croată, când Banului i-a datŭ Grzanicĭ o lovitură de piciorŭ.

—x—

Comitetulŭ fostului balŭ filantropicŭ arangiatŭ în »folosulŭ fondului studențilorŭ sĕracĭ în casŭ de morbŭ« din Blașiu, voindŭ a'șĭ da rațiociniu despre rĕușita balului, rógă pe acei stim. domnĭ, carĭ au primitŭ liste spre circulațiune a le reînapoia câtŭ mai în grabă, fie cu orĭce resultatŭ.

—x—

Teatru unguresců. Astă séră Sâmbătă se va juca »A zsidó Kortes" dramă poporală cu cântece în 3 acte de Lukacsi S.

Brașovŭ, 8 Maiu n. 1886

In 11 și 12 Maiu n. luna curentă se vorŭ judeca procesele „Tribunei" înaintea juriului din Clușiu.

Pentru ca sĕ 'șĭ încoroneze tóte nechibzuințele cu carĭ a surprinsŭ publiculŭ românescŭ ardeleanŭ, „Tribuna" în ajunulŭ processelorŭ sale de pressă nu găsesce altă temă de tractatŭ, decâtŭ ca printre hodorogirile sale secĭ și lipsite de orĭce seriositate sĕ insinue „Gazetei" și redactorului ei în mai multe rêndurĭ, că n'ar dori nimicŭ mai ferbinte decâtŭ ca sĕ 'nlăture cu ajutorulŭ oficioșilorŭ din Clusiu pe directorulŭ „Tribunei" și sĕ facă ca acestŭ ḑiarŭ „sĕ nu mai fiă cu putință."

Respectămŭ părerile individuale ale fiecăruia și ḑicemŭ: cum e omulŭ așa gândesce.

Noi nu suntemŭ numai de aḑi, nicĭ de erĭ, publiculŭ românŭ ne cunósce destulŭ de bine și scie de ce suntemŭ séu nu capabilĭ; elŭ va sci sĕ 'șĭ dea judecata și față cu insinuarea de mai susŭ pe care lăsămŭ s'o califice ómenii de omenià.

Ne dóre, că amŭ fostŭ siliți sĕ rĕspundemŭ acestea chiar înaintea proceselorŭ de care e vorba.

De pe valea Someșului mare.

Aprilie 1886.

(Urmare.)

Nu trecură 2 septĕmânĭ dela suspendarea d-lui Lupșai, când marele pașă prin órba-i unéltă impusă cu forța comitatului, protonotariulŭ Panczel, dă ordinŭ de a se suspenda din oficiu și notarulŭ opidului Rodna v., dl. Zacharie Popŭ, érășĭ din simplulŭ motivŭ, că nu cunósce și că n'a lucratŭ în limba statului, precum și la presiunea și denunțarea falsă a patrioțilorŭ renegațĭ de acolo, carĭ nu potŭ suferi în mijloculŭ lorŭ unŭ notarŭ séu altŭ amploiatŭ nemaghiarŭ. Dl. Zach. Popŭ a servitŭ ca învĕțătorŭ confesionalŭ în opidŭ 16 anĭ și imediatŭ după acésta a depusŭ cu laudă esamenulŭ de cvalificațiune ca notarŭ, încă sub fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului, și dela acelŭ timpŭ, adecă de 14 anĭ, funcțiunéză totŭ în opidŭ ca notarŭ spre mulțumirea poporațiunilorŭ din locŭ și a organelorŭ superióre. Nu s'a amestecatŭ în politică, care e la ordinea ḑilei pe aci, ci a urmăritŭ cu consciențiositate tóte afacerile și a satisfăcutŭ spre îndestulirea tuturorŭ actele și agendele sale. In an. 1884 însușĭ marinimosulŭ pașă făcêndŭ revisiă în agendele notarialĭ din acestŭ cercŭ, a lăudatŭ pe numitulŭ espresŭ, aflândŭ tóte în cea mai deplină ordine spre îndestulirea sa amintindŭ și accentuândŭ în scrisŭ, că notarulŭ 'șĭ cunósce chemarea și e aptŭ pentru oficiu ce-lŭ ocupă.

Incă pe acelŭ timpŭ, totŭ prin uneltirile renegaților de pe aicĭ, numitulŭ notarŭ a fostŭ fórte înegritŭ la măria sa fișpanulŭ, care în urma acestora venise cu scopulŭ espresŭ de a'lŭ suspenda, dér neavêndŭ motivŭ și vĕḑêndŭ că denunțările contra lui au fostŭ false a amânatŭ lucrulŭ până în presentŭ, când „Kulturegylet«-iștii minunații patrioți ér' au începutŭ a scurma și săpa sub numitulŭ alŭ înegri din nou, ér măria sa acum dându-le ascultare, ca din chiar seninŭ a tăiatŭ crénga de sub picióre-i, a lipsitŭ pe comună de persóna cea mai cunoscĕtóre de împrejurărĭ și de durerile ei, și a lovitŭ directŭ familia numerósă a notarului, pentru a cărei crescere acesta șĭ-a jertfitŭ averea educândŭ 3 fii la scolĭ între străinĭ, dintre carĭ 2 la universitate.

Baremĭ acésta ar trebui se o iée în considerare dictatorulŭ mândru, se arete că are inimă, și nu doresce a aduce la sapă de lemnŭ p'unŭ omŭ, care a servitŭ 30 de anĭ, și care ș'a împlinitŭ șĭ'șĭ cunósce chemarea cum se cuvine. Dér ce e încă și mai îngrozitorŭ în statutele despre pensionarea notarilorŭ comunalĭ este unŭ §. afurisitŭ, care nu concede nicĭ pensionarea acelorŭ notarĭ, carĭ au fostŭ suspendațĭ din oficii fiă din orĭ și ce motive. Décă ar fi comisŭ careva din aceste 2 victime ale șovinismului vr'o crimă séu altă abatere, era pedépsa meritată și pe nimeni nu-lŭ durea, dér așa nevinovăția e evidentă, căcĭ dênșii nicĭ n'au primitŭ vr'o ordinațiune de-a învĕța și lucra în limba ungurésca și totușĭ așa de barbarŭ și grozavŭ suntŭ lovițĭ.

Până când asta stare abnormală de lucrurĭ? Unde și ce vomŭ ajunge, și ce voiescŭ óre dușmanii noștrii prin fapte de astea?

Amară ne e viéța și cumplite durerile în patria străbună, care o am servitŭ și apĕratŭ cu credință vĕrsândŭ sângele nostru din moșĭ și strămoșĭ în decursulŭ seculilorŭ, ér' strigătele și țipetele de durere sémĕnă celorŭ ce strigă în pustiă. Când cugețĭ la scopulŭ lorŭ și vedemŭ starea lucrurilorŭ, ne cuprindŭ fiorĭ recĭ. Și ore n'ar fi nicĭ unŭ remediu? Nu, căcĭ pe voi vĕ nimicirà a pismei rĕutate și órba neunire..... aceste preḑicerĭ sunt în mare parte și astăḑĭ la ordinea ḑilei. Prea adeseorĭ se întémplă că ómenii noștri își rodŭ osulŭ și nu-i dóre capulŭ că părintele, fratele sĕu, consângénulŭ sĕu este în agonia morții prin loviturile barbare ce îndură în tótă ḑiua și pe tóte terenele. Solidaritatea a peritŭ dintre noi, forța resistenții mai că a secatŭ, ér prăpastia perirei e săpată fără scăpare, căcĭ și puținii câțĭ mai cugetă și esplóteză tótĕ mijlócele legale pentru manținerea drepturilorŭ, ce ni se cuvinŭ, și eliberarea din lanțulŭ despoticŭ, strigândŭ și țipândŭ de durere, vĕḑêndu-ne apropiata nimicire, și implorândŭ ajutorulŭ, conlucrarea și unirea tuturorŭ pentru resistință și apĕrare, ne auḑițĭ fiindŭ nicĭ chiar de frații cătră carĭ se adreséză, trebue sĕ desperéze, ér dușmanii pentru a-le paralisa influința aplică contra lorŭ cu séu fără lege cele mai grozave și nimicitóre loviturĭ. Dér ‚dabit deus his quoque finem!!! Totŭ în timpulŭ din urmă a fostŭ suspendatŭ din oficiu și notariulŭ cercualŭ din St. Iosef Maftei Popŭ, omŭ care a servitŭ preste 32 de anĭ.

Prin conlucrarea ‚patrioților‹ din Rodna și influința pașei Banffy, ministeriulŭ nu a eliberatŭ pașaportŭ Ilustrului botanicŭ românŭ și membru ordinarŭ alŭ Academiei române, D-lui cavalerŭ Florian Porcius, oprindu-lŭ prin asta a participa pentru éstŭ timpŭ la ședințele ordinare anuale ale Academiei. Nu este și acésta unŭ abusŭ de lege și o netrebnicià de carĭ numai p'aicĭ se potŭ sevêrși?

FOILETONŬ.

Mica sburdalnică.

(Noveletă.)

— Am studiat'o, frate, tótă érna, — și în fine m'am convinsŭ că o iubescŭ.... da, o iubescŭ la nebunià.... cu o pasiune nedescriptibilă — mai multŭ încă, o admirŭ, o adorŭ! Iubirea mea fierbinte a aprinsŭ și inimióra ei — ea încă mĕ iubesce. Flacăra amorului, isvorîtŭ din o schinteiă sacră, îi arde necontenitŭ în ochii ei frumoșĭ, cu carĭ de atâtea orĭ m'a fermecatŭ! Ce ochĭ, ce privire!...

— Așa dér iasca a luatŭ focŭ, ia séma sĕ nu te pârlescĭ.

— Nu glumi aḑĭ cu mine, nu-sŭ dispusŭ pentru glume.

— Ei bine! Sĕ vorbimŭ dér seriosŭ, o iubescĭ — și te iubesce?

— Da.

— Ai doveḑĭ?

— Am.

— Sĕ le audŭ!

— Convingerea mea — și purtarea ei.

— Prostia ta și cochetăria ei, va sĕ ḑică.

— Nu țĭ-am spusŭ, că aḑĭ n'am dispoșiția pentru glume? Mĕ ofensezĭ.

— Ferescă Dumneḑeu!

— Așadér ascultă-mĕ.

— Pré bine, cu tótă atențiunea.

— Sĕ ședemŭ, continuă Costică, îndreptându-șĭ pașii spre o bancă lungă, ce era așeḑată sub unŭ vechiu și crengurosŭ arbore.

Acestŭ dialogŭ se petrecea între Costică și Valeriu, vechĭ amicĭ și camaraḑĭ de scólă, într'o ḑi frumósă de Aprilie pe promenada de josŭ a Brașovului. Celŭ dintêiu era amploiatŭ de bancă, cestŭ din urmă secretarŭ (grefier) la tribunalŭ și nu de multŭ transferatŭ aicĭ, Costică era d'unŭ naturelŭ ușorŭ — amiculŭ sĕu din contră seriosŭ și afundŭ cugetătorŭ. Esteriorulŭ lorŭ încă se deosebea: Costică înaltŭ, la trupŭ subțirelŭ, fața vióiă, inteligentă, privirea rĕtăcitóre; — purta cu predilecțiune jobin (cilindru) și mănușĭ roșietice. — Valerin era chiar contrarulŭ: de-o statură mică, la trupŭ îndesatŭ, fața-i posomorîtă, ochĭ micĭ dér pĕtrunḑĕtorĭ. Celŭ dintêiu, omulŭ întreprinderilorŭ și alŭ banului, se vedé că este mai superficialŭ dér cu atâtŭ mai îndrăsnețŭ; éră celŭ d'alŭ doilea era mai așeḑatŭ, era mai cumpĕnitorŭ în vorbe și în fapte, după cum cerea și ocupațiunea lui de omŭ alŭ legii.

*

Tinerii amicĭ, după ce se așeḑară pe bancă, rĕmaseră tăcuțĭ câteva momente. Pe promenadă umbla puțină lume, nu-i conturba nimicŭ. Privirea lorŭ rĕtăcea printre crengile încă neînverḑite ale arborilorŭ. Raḑa caldă a sórelui de primăvĕră le escita gândirile, și legănate de unŭ ventŭ ușorŭ sburau peste orașŭ, și se scăldau în undele solare ce aureau vêrfulŭ maiestósei Tâmpe. Dorulŭ lorŭ căuta unŭ punctŭ de rĕpausŭ.

Sĕ fiă óre cu putință, ca acești doi amicĭ sĕ aibă acelașĭ idealŭ? —

— Am sĕ-țĭ descoperŭ astăḑĭ tóte tainele inimei mele, — începe Costică, întrerupândŭ tăcerea — și fără a'țĭ cere cuvêntulŭ de onóre, sunt convinsŭ că ce vei auḑi va rĕmâné între noi.

— Te îndoiescĭ de statornicia mea? — îi rĕspunde Valeriu.

— Nu, dér suntŭ gelosŭ de simțirile mele, de idealulŭ meu, șĭ'mĭ vine sĕ credŭ, că décă le-oiu descoperi altuia, le potŭ pierde.

— Nu'țĭ fiă frică, noi nu suntemŭ rivalĭ, nicĭ nu sciu de cine și de ce voiescĭ sĕ-mĭ vorbescĭ, — ilŭ liniștesce Valeriu.

— Ai dreptate, nu suntemŭ rivalĭ; ascultă dérá.

In tómna trecută, continuă Costică, mĕ preumblam singurŭ pe promenada de susŭ. Era o ḑi frumósă ca aḑi. O ḑi ce avea sĕ hotărască peste tótă viéța mea. Din acea ḑi potŭ sĕ ḑicŭ că trăiescŭ, până atuncĭ am dormitŭ și am visatŭ numai. Puțină lume se preumbla. Pe o bancă într'unŭ ocolișŭ ședeau mai multe dame; tóte îmĭ erau cunoscute. La marginea băncii ședea ea. Când am trecutŭ pe dinaintea lorŭ și le-am salutatŭ, privirile nóstre se întâlniră într'unŭ momentŭ norocosŭ. Nu mai uitŭ dulcele ei surîsŭ ce a sburatŭ de pe buzele-i fragede încălḑindu-mĭ inima. — De atuncĭ ne iubimŭ. Eram ca și fermecatŭ, când m'am apropiatŭ de dênsa, și m'am așeḑatŭ pe bancă lângă ea. Amŭ conversatŭ împreună și nu sciu cum au trecutŭ aceste momente fericite, căcĭ la despărțire era séră. I'am strinsŭ ușorŭ mâna-i mititică și albă. Ea mi-a ripostatŭ. Incă și acumŭ sémțŭ schinteia electrică ce m'a săgetatŭ. Suvenirile și

Cine a mai audiţă sĕu vĕdiută că fără motivă şi basă din chiar seninŭ numai, sĕ suprime unŭ statŭ libertatea individuală a unui cetăţénŭ alŭ sĕu, care nu are nici unŭ obligamentŭ şi nici o legătură sĕu funcţiune care se nu-i ierte a se departa, oprindu-lŭ de a participa la şedinţele unei societăţi culte, care urmăresce numai sciinţa generală şi cultura omenimei? Casurĭ de aceste nici în China nu se intemplă.

Totŭ în luna acésta, şi încă şi în a 2-a jumĕtate, sĕrmanii locuitori din cercŭ au fostŭ siliţĭ, zălogiţĭ şi scoşĭ chiar şi cu gendarmii, atâtŭ cu pălmile câtŭ şi cu trăsurile pentru a căra şi tăia din cele mai periculóse locurĭ stâlpii pentru linia telegrafică ce se va deschide între Năsĕudŭ şi Rodna. Încâtŭ am eu cunoscinţă positivă, comunale nu au luatŭ nici unŭ obligămĕntŭ faţă cu lucrulŭ ce se recere la telegrafŭ, ér statului nu suntŭ datori a presta ajutorŭ nici concurenţă în lucrurĭ curatŭ erariale, afară de asta nici legea chiar nu iértă ca poporulŭ sĕ fiă silitŭ a-şĭ face dilele de lucru comunalŭ sĕu vicinalŭ în acelŭ timpŭ, când e ocupatŭ cu lucrurile sale economice şi vitale.

Chiar acum însĕ când sĕrmanulŭ plugarŭ are celŭ mai însemnatŭ lucru, când trebue sĕ are şi sĕ semene pământulŭ pentru a avé nutremĕntulŭ de lipsă pentru elŭ şi familiă, este silitŭ a-şĭ mortifica vitele şi a'şĭ consuma puţinulŭ nutreţŭ ce i-a mai rĕmasŭ pentru ele prin prestarea unorŭ lucruri, la cari nu e obligatŭ; a stagna din muncă şi a fi între astfelĭ de împrejurărĭ silitŭ a ajunge la sapă de lemnŭ, la cerşitoriă, căci dările de tótă natura 'lŭ îngreunéză şi asuprescŭ, pentru scóterea acelora i se esecutéză şi puţinulŭ de ce dispune, ér când ar trebui sĕ 'şĭ agoniséscă cele de lipsă ilŭ asuprescŭ cu nĕcasurĭ de natura celui de mai susŭ şi alte rele. Vai de noi că rele dile amŭ ajunsŭ!

(Va urma).

Raportulŭ senatului scolarŭ,

alŭ archidiecesei gr.-or. din Sibiiu.

Preavenerabilŭ Sinodŭ archidiecesanŭ!

Consistorulŭ archidiecesanŭ ca senatŭ scolarŭ are onóre a da despre agendele sale în decursulŭ anului 1885 următorulŭ Raportŭ generalŭ:

Partea generală. Activitatea consistorului archidiecesanŭ ca senatŭ scolarŭ în acestŭ anŭ mai nimeritŭ s'ar putea caracterisa de o luptă a consistorului pentru existenţa scólelorŭ nóstre confesionale din archidiecesă. Posiţiunea acésta dificilă a consistorului o au creatŭ în timpulŭ din urmă postulatulŭ limbei maghiare ca studiu obligatŭ în scólele poporale. Articolulŭ de lege XVIII din anulŭ 1879 pretinde dela învĕţătorĭ cunoscinţa limbei maghiare în mĕsură de a-o puté preda în scólă ca obiectŭ de învĕţămĕntŭ. Faţă de acéstă lege consistorulŭ nu a lipsitŭ a face disposiţiunile de lipsă şi a indatora pe învĕţătorĭ a se cualifica în limba maghiară şi a-şĭ procura atestatele prescrise de cvalificaţiune. În executiva citatului articolŭ de lege însĕ, care în sine este destulŭ de îngreunătorŭ pentru învĕţămĕntulŭ nostru confesionalŭ, organele statului, nu numai că au desvoltatŭ o rigóre mare, dérŭ au datŭ acelei legĭ o interpretare şi mai aspră.

Prin ordinaţiunea ministerială din 28 Maiu 1885, nr. 20,301, nu se cere numai a cunósce învĕţătorii aşedaţĭ în posturĭ dela anulŭ 1872 încóce limba maghiară în mĕsură de a-o puté preda în scóle, dér se cere, ca însuşĭ învĕţămĕntulŭ limbei maghiare sĕ se facă în acea limbă; apoi citata ordinaţiune mai îndatoréză a se aşeda învĕţătorĭ adjuncţĭ cunoscĕtorĭ de limba maghiară lângă învĕţătorii aşedaţĭ înainte de a. 1872, décă aceştia nu suntŭ în stare a provedé învĕţămĕntulŭ limbei maghiare în scólă.

Consistorulŭ a decisŭ a cere dela înaltulŭ ministerŭ revocarea acestorŭ disposiţiunĭ, carĭ îndată după exmiterea lorŭ aplecându-se în unele comitate cu mare zelŭ şi grăbire au produsŭ în organele nóstre bisericescĭ greutăţĭ la susţinerea scólelorŭ şi în specialŭ în consistorŭ, îngrijirĭ pentru viitorulŭ scólelorŭ nóstre confesionale, căcĭ acele disposiţiunĭ restringĕtóre, suntŭ apte a face aprópe imposibilă susţinerea scólelorŭ nóstre, décă înaltulŭ ministerŭ în interesulŭ desvoltării învĕţămĕntului în tóte direcţiunile nu va ţiné contŭ de împregiurările tuturorŭ locuitorilorŭ ţĕrii.

O altă ordinaţiune ministerială (nr. 21,120 din 18 Iulie 1884) atinge tare de aprópe şi deadreptulŭ autonomia bisericii nóstre, căcĭ după acea ordinaţiune decisiunile consistoriului privitóre la disciplinarea învĕţătorilorŭ întru câtŭ privescŭ amovarea acestora din oficiu au sĕ fie aşternute înaltului ministerŭ spre suprarevisiune, căcĭ din contră învĕţătorii destituiţĭ prin consistorŭ vorŭ fi susţinuţĭ în oficiu prin organele administrative ale statului. Obiectulŭ acesta privindŭ scólele din întréga metropolie şi fiindŭ cestiune de apĕrarea autonomiei bisericescĭ s'a transpusŭ consistoriului metropolitanŭ pentru a face paşii de lipsă.

Aceste momente am aflatŭ de bine a le atinge pe scurtŭ în partea generală a raportului nostru, pentru că ele suntŭ apte a caracterisa mai bine situaţiunea nefavorabilă, în care au ajunsŭ scólele nóstre confesionale şi pentru ca şi prea veneratulŭ Sinodŭ archidiecesanŭ sĕ aibă ocasiune a se enuncia asupra paşilorŭ de făcutŭ pentru delăturarea acestei stărĭ nefavorabile.

În celelalte însemnămŭ, că senatulŭ scolarŭ a ţinutŭ în anulŭ 1885 39 şedinţe, între carĭ 36 ordinare şi 3 extraordinare.

Dela 1 Iulie 1885 concediatŭ fiindŭ asesorulŭ referinte în acestŭ senatŭ Anania Trombiţaşŭ din causă de morbŭ, referada s'a încredutŭ pe cale presidială asesorului onorarŭ Mateiu Voileanu, care şi după mórtea numitului asesorŭ ordinarŭ urmată la 10 Martie a. c. a purtatŭ acea referată până astădĭ.

Numĕrulŭ pieselorŭ date în resortulŭ senatului scolarŭ în anulŭ 1885 au fostŭ 2052, dintre carĭ 2034 sunt resolvite, ér 18 neresolvite.

(Va urma)

Esamene de cualificaţiune în Blaşiu.

Esamenele de cualificaţiune cu învĕţătorii din archidiecesa gr. cat. a Blaşiului în acestŭ anŭ se vorŭ ţiné în următórele dile: în 8 şi 9 Iuniu st. n. esamenele scripturistice; éră în 10, 11, eventualŭ şi în 12, cele verbale şi practice. — Învĕţătorii carĭ voiescŭ sĕ fiă admişĭ la acestŭ esamenŭ trebuie sĕ-şĭ înainteze rugarea la Prea Veneratulŭ consistoriu Metropolitanŭ şi sĕ se presenteze în persónă celŭ puţinŭ până în 7 Iuniu a. c. st. n.

La rugare trebuie sĕ alăture fiăcare următórele documente: 1. Estrasŭ matricularŭ, 2. Absolutoriulŭ preparandialŭ; 3. Atestatŭ oficiosŭ de conduită din comuna unde a funcţionatŭ ca învĕţătorŭ.

Éră cei ce trebuie se depună esamenŭ de caulificaţiune numai din limba maghiară în înţelesulŭ ordinaţiunelorŭ mai nouĕ ministeriale, aceea sĕ-şĭ aducă şi diplomele vechĭ, ce le posedŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ 8 Maiu. — Proiectele de lege bisericescĭ s'au primitŭ nemodificate după a doua cetire.

ATENA 8 Maiu. — *Representanţii marilorŭ puterĭ* **afară de ambasadorulŭ Rusiei şi de ambasadorulŭ Franciei** *au părăsitŭ Atena.*

Flota europénă a plecatŭ, *numai vaporulŭ de rĕsboiu turcescŭ* „Haine" şi o *corabiă englesă* ancoréză în portulŭ Phaleron.

Se crede că *Rusia nu va lua parte la o blocadă eventuală.*

Vaporulŭ grecescŭ Salaminia a plecatŭ la Constantinopolŭ ca sĕ aducă pe ambasadorulŭ grecescŭ Conduriotis.

DIVERSE.

Din viéţa ministrului Pauler. — Rĕposatulŭ ministru Dr. Teodor Pauler s'a născutŭ în 9 Aprilie 1816 în Buda. În vĕrstă de 16 anĭ a luatŭ doctoratulŭ în filosofiă, şi patru anĭ mai târdiu doctoratulŭ în dreptŭ la universitatea din Pesta. În 1838 propune la aceea universitate ca suplentŭ filosofia dreptului, apoi fŭ numitŭ profesorŭ ordinarŭ la Academia de dreptŭ din Agramŭ şi mai târdiu în Raab. A fostŭ judecătorŭ, membru corespondentŭ alŭ academiei de sciinţe ungurescĭ, şi în 1858 membru ordinarŭ. În 1848 fŭ numitŭ profesorŭ ordinarŭ la Universitatea din Pesta. În anulŭ următorŭ fŭ suspendatŭ din postulŭ sĕu, dér şi-lŭ redobândi în 1852. În 1863 ajunse judex Curiae. În 1871 fŭ numitŭ ministru de instrucţiune şi în 1872 trecŭ la justiţiă. În 1878 ajunse éraşĭ ministrus de justiţiă. Elŭ a scrisŭ şi câteva cărţĭ. — La înmormĕntarea lui s'au depusŭ 50 de coróne şi a luatŭ parte şi monarchulŭ nostru, care se afla în Pesta. Pentru noi, Românii din Ardealŭ, mânuarea justiţiei sub ministrulŭ Paulerŭ s'a făcutŭ nemuritóre prin strămutarea juriului din Sibiiu şi prin arestările pentru o proclamaţiune streină.

Unŭ călĕtorŭ de greutate. — Într'o di veni la gara din Orleans unŭ călĕtorŭ de o grosime fenomenală şi luă unŭ biletŭ de clasa a doua pentru Bordeaux. Când sună clopotulŭ de intrare în vagóne, călĕtorulŭ nostru se încercă în deşertŭ sĕ intre în vre unŭ cupeu, căcĭ nicĭ o uşe nu era destulŭ de largă pentru colosulŭ sĕu; mare hohotŭ se produse în totŭ publiculŭ, când şefulŭ de staţie instală pe uriaşŭ într'unŭ vagonŭ de marfă. Pasagerulŭ celŭ voluminosŭ e în etate numai de 22 anĭ, cântăreşte 210 kilograme şi are o grosime de peste trei metre.

Protegiarea purceilorŭ — La teatrulŭ Folies Bellevile din Paris, unŭ comediantŭ dedea representaţii cu doi purcei micĭ, care esecuta frumóse mişcărĭ, băteau toba, spunéu vĕrsta persónelorŭ, arătau persóna cea mai amorósă din societate. La representaţia de erĭ d-na G.. se sculă de pe scaunulŭ sĕu şi începŭ sĕ strige: In numele umanităţii, în numele libertăţii, în numele societăţii protectóre a animalelorŭ din care facŭ parte, vĕ interdicŭ sĕ continuaţĭ a martirisa pe acestĭ nenorociţi mititei. Comisarulŭ de poliţie a încheiatŭ procesŭ verbalŭ şi a datŭ afară din sală pe acéstă damă, care după spusa lui exagera peste mĕsură amorulŭ sĕu pentru purcei.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

---

impresiunile acestei dile fericite vorŭ rĕmâné în totdéuna neşterse în inima mea, — continuă vorbitorulŭ, cu o voce mai înaltă şi entusiasmată. — Din acea di calea vieţii mele e aşternută cu florĭ şi orizonulŭ cugetărilorŭ mele e împresuratŭ cu stele lucitóre şi zimbitóre. Mergŭ voiosŭ pe acéstă cale, şi n'am altă dorinţă, decâtŭ luându-o de braţŭ pe ea, pe care atâtŭ de multŭ o iubescŭ, sĕ percurgemŭ împreună acéstă cale frumósă în desmerdărĭ şi fericirĭ până la ultima respiraţiune, până dincolo de mormĕntŭ....

— Ferice de tine amice, dea Dumnedeu numai sĕ nu te înşelĭ, dise Valeriu întrerupĕndu-lŭ.

— Te asigurŭ, scumpe Valeriu, că din diua aceea, trăiescŭ în fericire. Tótă érna mi-am petrecutŭ de minune cu ea. Totdéuna a fostŭ afabilă şi cu atenţiune cătră mine. La preâmblare, în teatru, la patinatŭ, în converinĭ şi la balurĭ amŭ fostŭ nedespărţiţĭ. Ea era sórele vieţii mele şi eu eram umbra ei fidelă, ce o urmăreamŭ pasŭ de pasŭ, căcĭ fără ea simţeam că nu mai potŭ vieţuĭ. Aşa 'mĭ trecŭ érna într'o petrecere şi plăcere. Décă într'o di nu o vedeam, eram desperatŭ. — Acum s'a făcutŭ primăvéră în natură ca şi în sufletulŭ meu. Acum mai multŭ ca orĭ şi când dorescŭ sĕ fiă pentru totdéuna a mea... Sunt hotărîtŭ, sĕ-i dicŭ la cea mai de apróape întâlnire, chiar astădĭ décă o voiu vedé-o, că ea este idealulŭ meu, de care nu mĕ mai potŭ despărţi tótă viéţa. Voiu sĕ păşescŭ înaintea ei şi sĕ-i dicŭ: Lucreţio, îngerulŭ meu, te iubescŭ şi mĕ iubescĭ, dă-mĭ mâna şi di-mĭ că vreĭ sĕ fii nevasta mea — fi nesce vorbitorulŭ cu vocea înmuiată şi duiósă.

*

Când Valeriu a audiţŭ esprimându-se numele Lucreţia, a tresăritŭ, peste faţa lui posomorîtă trecŭ unŭ norŭ greu de cugetărĭ, dér se stăpâni şi cu o voce liniştită întrebă pe amiculŭ sĕu:

— O chiémă Lucreţia?

— Da!

— Frumosŭ nume, nume istoricŭ!

— Ea e şi mai frumósă ca numele ei, e unŭ îngerŭ! îi rĕspunde Costică însufleţitŭ.

— Dér, espresia ta din urmă e cam pré prosaică pentr'unŭ îngerŭ, — reflectéză Valeriu rece.

— Care espresiă?

— Sĕ-ţĭ fiă nevastă.

— Apoi trebue sĕ-i spunŭ adevĕrulŭ şi scopulŭ meu.

— Îngerii nu vieţuescŭ pe acestŭ pămĕntŭ.

— Te rogŭ nu-ţĭ bate jocŭ de cele mai sfinte sentimente ale unui amicŭ, n'am presupusŭ acésta despre tine, — îi rĕspunse Costică aspru.

— Te asigurŭ, că-ţĭ respectezŭ tóte pornirile tale poetice şi dorescŭ din inimă ca sĕ 'ţĭ ajungĭ scopulŭ, îi rĕspunde Valeriu cam silitŭ, apoi continuă: — Sĕ vorbimŭ dér cu sânge rece, décă-i lucru aşa de seriosŭ, şi mai slăbesce puţinŭ cu îngerulŭ şi sórele tĕu, căcĭ deşi dice poesia, că căsĕtoriile se legă în cerŭ, cojile căsĕtoriei se mănâcă aicĭ josŭ pe pămĕntŭ. Vorbindŭ seriosŭ dér, ce voiescĭ?

— Sĕ mĕ căsĕtorescŭ.

— Cu unŭ îngerŭ?

— Da, cu unŭ îngerŭ rĕtăcitŭ aicĭ pe pămĕntŭ; care s'a coborîtŭ din cerŭ sĕ-mĭ prefacă lumea în raiu.

— Şi o chiamă Lucreţia?

— Da, Lucreţia, nu o cunoscĭ?

— Lucreţiĭ sĕ numescŭ mai multe fete, voiam sĕ dicŭ mai mulţĭ îngerĭ, se corege Valeriu ironicŭ.

— Ei, uitasem frate, că tu încă nu cunoscĭ totă societatea nóstră. Ea e fiica marelui antreprenorŭ care locuesce în cetate, strada......

— Ah, mica sburdalnică! — întrerupe Valeriu pe amiculŭ sĕu, sărindŭ de pe scaunŭ, ca şi când s'ar fi spăriatŭ de ceva.

— O cunoscĭ? — — ilŭ întrébă Costică, — cu mirare.

— Din audŭ. Numai bine am audiţŭ vorbindu-se de ea, — décă e lucru seriosŭ, atuncĭ frate iţĭ — gratulezŭ, căcĭ escĭ adĭ celŭ mai fericitŭ omŭ în lume, — îi dice Valeriu stând faţă cu elŭ, şi apucându-lŭ de mână, i-o strânge cu o iritaţiune mare, ér pe buzele sale se zărea unŭ surisŭ ascunsŭ ironicŭ.

— Şi de ce o numescĭ: mica sburdalnică? ilŭ întrébă Costică.

— Unŭ criticŭ a disŭ despre îngerii lui, Murillo că aşa-sŭ de vioi, de drăgălaşĭ, încâtŭ nu-i póte caracterisa mai potrivitŭ, decâtŭ cu espresia: „sburdalnici" s'apoi nu dicĭ tu că ea e îngerŭ? adauge vorbitorulŭ cu órecare amărăciune. — Şi încă o întrebare, — continuă Valeriu seriosŭ şi ficsândŭ cu ochii lui agerĭ pe amiculŭ sĕu — părinţii ei, şi mai alesŭ mama ei scie ceva despre relaţia vóstră? Cu învoirea ei aţĭ fostŭ voi tótă érna, cum diceaĭ tu, nedespărţiţĭ?

(Va urmă.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 7 Maiŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103.50
Rentă de hârtiă 5%	95.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 30
Renta de hârtiă austriacă	85.15
Renta de arg. austr.	85.25
Renta de aurŭ austr.	114 75
Losurile din 1860	139 25
Acţiunile băncei austro-ungare	878 —
Act. băncei de creditŭ ung.	293.78
Act. băncei de creditŭ austr.	288.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 82
Londra 10 Livres sterlinge	126.40

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	$90^1/_2$	$91^1/_2$
Renta rom. amort. (5%)	$94^1/_4$	$94^1/_2$
» convert. (6%)	$89^1/_4$	$89^1/_2$
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32—	$33^1/_2$
Credit fonc. rural (7%)	103—	103—
» „ „ (5%)	86—	87—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	$81^1/_2$	$82^1/_2$
Banca naţională a României 500 Lei	1030	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.	285	290
« » » Naţională	235	240
Aurŭ contra bilete de bancă	14 —	15—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01—	2.02

Cea mai bună

Hârtie de ţigarrete

este veritabilulŭ

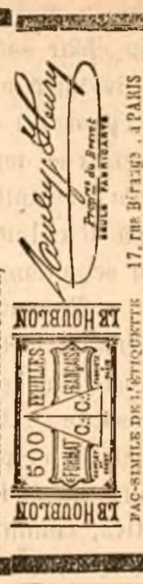
LE HOUBLON

fabricatŭ francezŭ

de GAWLEY & HENRY, în PARIS

A se feri de imitaţiune.

Acéstă hârtiă se recomandă cu căldură din partea domnilorŭ Dr. J. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesorĭ de chimie la universitatea din Viena, pentru curăţenia sa absolută şi pentru-că nu are în consistenţa sa nicĭ o maeriă stricăciósă;

Umplutură próspĕtă
din anulŭ 1886
de

Ape minerale

indigene şi streine, precum şi unŭ mare depositŭ de Parfumeriă şi Specialităţĭ recomandă

Farmacia *„La biserica albă“*
a lui
Franciscŭ Kellemen
Braşovŭ.

Hotel „Europa“

BRAŞOVŬ

în cetate, Strada Vămii Nr. 11.

clădire nouă din anulŭ 1885, înzestratŭ cu totŭ comfortulŭ.

Restauraţiune şi hală de bere.

Omnibusulŭ hotelului la gară.

Uniculŭ hotelŭ

comfortabilŭ din cetate în apropierea pieţei.

R. BARTHA.

De închiriatŭ.

In casa din Têrgulŭ grâului Nr. 559 suntŭ *2 odăi frumóse şi luminóse,* în carĭ acuma sĕ află o cancelariă advocaţială, precum şi încă *alte 2 odăi şi bucătăriă* dela *Sft. Mihaiŭ* de închiriatŭ. *Aceste locuinţe au întrărĭ separate.* Informaţiunĭ la proprietarulŭ Domnulŭ *Iosifŭ Vasady.*

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâsia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

(12—15)

Dicţionar germano-românŭ

de Theochar Alexi

in 8° c= 320 paginĭ, prin urmare îndoitŭ atâtŭ de mare ca ediţiunea primă. Preţulŭ fl. 1·50 séu 3 lei 50 b. de esemplarŭ.

A APĂRUTŬ

şi sĕ póte procura prin tóte librăriile precum şi la **Tipografia ALEXI**

Braşov.

Tipografia ALEXI Braşovŭ.